

105 χρόνια από την Γενοκτονία των Ελλήνων του Πόντου - 353.000 ψυχές ζητούν δικαίωση

/ [Επικαιρότητα](#)

Ημέρα Μνήμης η σημερινή για τον απανταχού Ελληνισμό, ιδιαίτερα για τους Ποντίους, η 19η Μαΐου έχει καθιερωθεί ως ημέρα ορόσημο για να θυμίζει τη Γενοκτονία την οποία υπέστησαν οι Έλληνες από τις ορδές των Τούρκων, με το έγκλημα να παραμένει ατιμώρητο καθώς οι γείτονες με κάθε ευκαιρία αρνούνται την αναγνώρισή της.

Η 19η Μαΐου καθιερώθηκε από τη Βουλή των Ελλήνων το 1994, ως Ημέρα μνήμης της Γενοκτονία των Ελλήνων του Πόντου. Την συγκεκριμένη ημέρα, στις 19 Μαΐου του 1919, ο Μουσταφά Κεμάλ αποβιβάστηκε στην Σαμψούντα, γεγονός που σηματοδότησε την έναρξη της δεύτερης φάσης της Γενοκτονίας των Ελλήνων του Πόντου. Οι πρώτες διώξεις και εξοντώσεις χριστιανικών πληθυσμών της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας και ειδικότερα των Ελλήνων του Πόντου είχαν ξεκινήσει τέσσερα χρόνια πριν, δηλαδή από το 1915. Ειδικότερα, η Οθωμανική Αυτοκρατορία είχε προχωρήσει σε εκτοπίσεις πληθυσμού και βίαιη στρατολόγηση

των Ελλήνων του Πόντου σε τάγματα εργασίας με πορείες θανάτου στις ερήμους του εσωτερικού της Μικράς Ασίας.

Από το 1919 και εξής γενικεύτηκε η δράση των ένοπλων ατάκτων εναντίον των Ποντίων αμάχων. Ολόκληρα ποντιακά χωριά ξεκληρίστηκαν, πληθυσμοί σφαγιάστηκαν, σημειώθηκαν βιασμοί γυναικών, δολοφονίες και απαγωγές παιδιών με απώτερο στόχο τον εξισλαμισμό τους. Υπολογίζεται πως από τους περίπου 750.000 Ποντίους περίπου 200.000 έως 350.000 άνθρωποι εξολοθρεύθηκαν από τους Νεότουρκους κατά την περίοδο 1916-1923. Όσοι κατάφεραν να επιζήσουν έφυγαν ως πρόσφυγες προς την Σοβιετική Ένωση, την Ελλάδα και αλλού.

Σακελλαροπούλου: Η διεθνής κοινότητα οφείλει να καταδικάζει ειδεχθή εγκλήματα κατά της ανθρωπότητας

Η Πρόεδρος της Δημοκρατίας Κατερίνα Σακελλαροπούλου σε μήνυμά της για την **Ημέρα Μνήμης της Γενοκτονίας των Ελλήνων του Πόντου**, υπογραμμίζει ότι «κάθε λαός έχει χρέος να προστατεύει την ιστορική μνήμη» και τονίζει ότι «και η διεθνής κοινότητα οφείλει να αναγνωρίζει και να καταδικάζει ειδικά εγκλήματα κατά της ανθρωπότητας, ώστε να αποτραπούν παρόμοιες βάρβαρες πράξεις στο μέλλον».

Ειδικότερα στο μήνυμά της, η κυρία Σακελλαροπούλου αναφέρει:

«Τιμάμε σήμερα, ημέρα μνήμης της γενοκτονίας των Ελλήνων του Πόντου, τα εκατοντάδες χιλιάδες αθώα θύματα που εξοντώθηκαν ή εκτοπίστηκαν βίαια από τις πατρογονικές τους εστίες πριν από 105 χρόνια, κατά τη διάρκεια της οθωμανικής αυτοκρατορίας.

Ταυτόχρονα αναγνωρίζουμε τη σημαντική συμβολή του ποντιακού Ελληνισμού στην ανόρθωση και ανάπτυξη του ελληνικού κράτους, καθώς μετέφερε στη μητέρα πατρίδα τον δυναμισμό και τις αξίες του.

Κάθε λαός έχει χρέος να προστατεύει την ιστορική μνήμη. Και η διεθνής κοινότητα οφείλει να αναγνωρίζει και να καταδικάζει ειδικά εγκλήματα κατά της ανθρωπότητας, ώστε να αποτραπούν παρόμοιες βάρβαρες πράξεις στο μέλλον».

Μητσοτάκης: Η διεθνής κοινότητα να αναγνωρίσει και επίσημα

τη Γενοκτονία του Ποντιακού Ελληνισμού

«Σκύβουμε το κεφάλι, όπως και κάθε χρόνο στις 19 Μαΐου, στη μνήμη των χιλιάδων Ελλήνων του Πόντου που εξοντώθηκαν, βασανίστηκαν και ξεριζώθηκαν από τις πατρογονικές εστίες τους. Ταυτόχρονα, τιμούμε τη συμβολή αυτού του αδούλωτου τμήματος του Έθνους στην οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη της πατρίδας μας. Η πλούσια πολιτιστική κληρονομιά τους ήταν, είναι και θα είναι αναπόσπαστο κομμάτι της ελληνικής ταυτότητας, παντού στον κόσμο», αναφέρει ο πρωθυπουργός, Κυριάκος Μητσοτάκης σε ανάρτησή του στο Meta.

«Μπορεί ορισμένα τραύματα να μην επουλωθούν ποτέ. Παραμένει, ωστόσο διαρκές το κοινό χρέος η ιστορική μνήμη να κρατηθεί ζωντανή. Την τεχνητή λήθη να αντιμάχεται διαρκώς η εγρήγορση. Με τη φωνή διαμαρτυρίας μας να ακούγεται ηχηρή, ώστε να διαπερνά τον χρόνο καθώς θα διεκδικεί τη δικαίωση. Μέχρι η διεθνής κοινότητα να αναγνωρίσει και επίσημα τη Γενοκτονία του Ποντιακού Ελληνισμού.

Η φετινή 'Ημέρα Μνήμης', συνεπώς, γίνεται ένα βροντερό κάλεσμα ευθύνης. Οι λαοί να πάψουν να μένουν αιχμάλωτοι του χθες. Χτίζοντας οι ίδιοι το δικό τους σήμερα, με πυξίδα την ειρήνη και τη δικαιοσύνη. Και μετατρέποντας τα διδάγματα της Ιστορίας σε ορμή προς ένα καλύτερο μέλλον. Γι' αυτό και δεν επαναπαυόμαστε. Συνεχίζουμε να αγωνιζόμαστε! Ούτε λησμονούμε. Επιμένουμε να διεκδικούμε!», υπογραμμίζει στην ανάρτησή του ο πρωθυπουργός.

Χριστοδουλίδης: Η Γενοκτονία των Ελλήνων του Πόντου και γενικά τα γεγονότα της Μικρασιατικής Καταστροφής αποτελούν μια από τις μελανότερες σελίδες της Ελληνικής και Παγκόσμιας Ιστορίας

Κύπρος και Πόντος αποτελούν θύματα της επεκτατικής πολιτικής της Τουρκίας, τονίζει ο Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας, Νίκος Χριστοδουλίδης.

Αυτούσιος ο επιμνημόσυνος λόγος του στο μνημόσυνο των θυμάτων της Γενοκτονίας του Πόντου:

Η 19η Μαΐου για τον Ελληνισμό δεν είναι μια συνηθισμένη μέρα. Από το 1994 έχει καθιερωθεί επίσημα με ομόφωνη απόφαση της Βουλής των Ελλήνων ως ημέρα μνήμης της Γενοκτονίας των Ελλήνων του Πόντου. Σήμερα, ο απανταχού Ελληνισμός και κυρίως οι Έλληνες Πόντιοι σε όλο τον κόσμο, όπου κι αν βρίσκονται, όπου κι αν βρέθηκαν μετά τα τραγικά εκείνα χρόνια του συντονισμένου, συστηματικού, απάνθρωπου και ανελέητου ξεριζωμού τους από τη γη που τους γέννησε, αναβιώνουν την ιστορική μνήμη της θλιβερής αυτής επετείου και τιμούν την περήφανη καταγωγή τους.

Η παρουσία μου σήμερα εδώ, στην επιμνημόσυνη δέηση υπέρ των θυμάτων της Γενοκτονίας των Ποντίων, και στη συνέχεια στην τέλεση των αποκαλυπτηρίων της αφιερωματικής στήλης στο παρακείμενο Πάρκο Ποντιακού Ελληνισμού έχει διττή σημειολογία. Από τη μια έχει σκοπό να αποτίσει τον πρέποντα φόρο τιμής εκ μέρους της Πολιτείας, στη μνήμη των θυμάτων της τουρκικής θηριωδίας απέναντι

στους Πόντιους αδελφούς μας. Την ίδια στιγμή, όμως, στέλνει ένα ηχηρό και ξεκάθαρο μήνυμα για την οικουμενικότητα του Ελληνισμού: Ο Ελληνισμός είναι ενωμένος, ο αγώνας κάθε Έλληνα είναι αγώνας όλων των Ελλήνων.

Ειδικότερα στη δική μας περίπτωση, με τους Έλληνες Πόντιους δεν μας δένει μόνο η κοινή μας καταγωγή, μας δένουν και άλλα πολλά, όπως η ιστορική πορεία, η γλώσσα, ο πολιτισμός και η πίστη. Η Παναγία Σουμελά, μαζί με άλλα εφάμιλλα προσκυνήματα και εκκλησιαστικά μνημεία του Πόντου, θα στέκεται πάντα δίπλα στον Απόστολο Ανδρέα και τα άλλα καταπατημένα από τον Τούρκο εισβολέα μνημεία και θα αποτελούν σύμβολα και μαρτυρίες της θρησκευτικής ευλάβειας και της πίστης Ποντίων και Κυπρίων και θα τονώνουν τις ψυχές τους στο διάβα της Ιστορίας.

Αδιαμφισβήτητα, η Γενοκτονία των Ελλήνων του Πόντου και γενικά τα γεγονότα της Μικρασιατικής Καταστροφής αποτελούν μια από τις μελανότερες σελίδες της Ελληνικής και Παγκόσμιας Ιστορίας. Μια αδιάκοπη ιστορική πορεία ελληνικής παρουσίας και ελληνικού πολιτισμού σχεδόν τριών χιλιάδων χρόνων στη γη του Πόντου, ανακόπτεται βίαια, βάρβαρα και σταδιακά από το κίνημα των νεοτούρκων. Ο στρατηγικός σχεδιασμός, γιατί για συγκεκριμένο πλάνο και σχέδιο επρόκειτο, για εθνοκάθαρση και εξάλειψη κάθε ελληνικού στοιχείου στις περιοχές του Πόντου, άρχισε ήδη με το τέλος των Βαλκανικών Πολέμων και επεκτάθηκε μέχρι το 1923. Η μανιώδης και ανελέητη προσπάθεια των νεοτούρκων ενάντια σε κάθε τι ελληνικό ξεκίνησε με την εκστρατεία στη Σαμψούντα τη 19η Μαΐου 1919, που σήμανε και την αρχή του τέλους της ιστορικής παρουσίας των Ελλήνων του Πόντου και της Μικράς Ασίας γενικότερα.

Είναι αδιαμφισβήτητο γεγονός ότι από μόνη της η Ιστορία, με ντοκουμέντα, μαρτυρίες και αδιάσειστες πηγές, έχει καταδείξει πειστικά και διεθνώς το μέγεθος και τους τρόπους του διωγμού και της προσπάθειας ξεριζωμού των Ελλήνων του Πόντου. Είναι σε όλους, πλέον, γνωστά και αποδεικτέα τα Τάγματα Εργασίας, οι πορείες θανάτου, οι αλληπάλληλοι βιασμοί, οι κτηνωδίες, οι ανεξέλεγκτες σφαγές, οι πυρπολήσεις και τα ολοκαυτώματα. Είναι, επίσης, όμως παραδεκτό ότι μεγάλο ανάχωμα στις ακατάσχετες ορμές των Τούρκων Τσετών ήταν οι Πόντιοι Αντάρτες, οι οποίοι γενναία και σε πείσμα των καιρών και των αριθμών, μπόρεσαν να συγκρατήσουν σε μεγάλο βαθμό τη μανία τους. Όσοι επέζησαν, κατέφυγαν στην τότε Σοβιετική Ένωση ή στην ήδη ταλαιπωρημένη τότε Ελλάδα, μεταφέροντας μαζί τους μονάχα την πίστη, τη δύναμη της ψυχής τους, τις πικρές τους μνήμες και μια εικόνα στο χέρι.

Οι Έλληνες Πόντιοι αναζήτησαν άλλες πατρίδες και προσπάθησαν να αρχίσουν μια νέα ζωή. Ποτέ, όμως, παρόλες τις περιπέτειες και τις αντίξοες συνθήκες, δεν

ξέχασαν την καταγωγή τους. Απεναντίας, κράτησαν ανεξίτηλη την ταυτότητά τους μέχρι σήμερα και μεταλαμπάδευσαν τον πολιτισμό, τις γνώσεις, την ευφυΐα και την εργατικότητα τους σ' ολόκληρη την Ελλάδα και σε πολλά άλλα μέρη του κόσμου, συμπεριλαμβανομένης της πατρίδας μας. Κατάφεραν να αφομοιώσουν κάθε νέα ζωή και πατρίδα, χωρίς, όμως, να αφομοιωθούν, να βλαστήσουν ξανά, χωρίς να ξεριζωθούν από την ταυτότητά τους. Ειδικά στον ελληνικό χώρο, εύκολα μπορεί κάποιος να μετρήσει το μέγεθος της προσφοράς των Ποντίων στη σύγχρονη Ελληνική Ιστορία στον χώρο των τεχνών, στον αθλητισμό, στην πολιτική, στην παιδεία, στον επιχειρηματικό τομέα και αλλού.

Οι Έλληνες Πόντιοι έχουν αποδείξει, περισσότερο από κάθε άλλο κομμάτι του Μείζονος Ελληνισμού, τη δύναμη της ψυχής τους και την αποφασιστικότητά τους. Από την άλλη, είναι γεγονός ότι, η μοίρα τους όρισε να είναι λαός ανέστιος και πρόσφυγας. Οι αλλεπάλληλες μεταναστεύσεις, λόγω κοινωνικοοικονομικών συγκυριών έγιναν για πολλούς τρόπος ζωής. Έτσι, ειδικότερα την περίοδο της πτώσης της Σοβιετικής Ένωσης, πολλοί αδελφοί μας Έλληνες Πόντιοι, είτε από τη Γεωργία είτε από άλλες χώρες είτε από την Ελλάδα, έφτασαν στην πατρίδα μας και ένωσαν την ψυχή τους με τη δική μας. Ενώθηκε η Ιστορία μας, η κοινή μας μοίρα και ο κοινός αγώνας, για επιβίωση. Οι Έλληνες Πόντιοι αγάπησαν την Κύπρο και την κοινωνία της και οι Έλληνες Κύπριοι όλο και περισσότερο θέλουν να μαθαίνουν για τον Πόντο, να επισκέπτονται τα προσκυνήματα, να μαθαίνουν να τραγουδούν και να χορεύουν Ποντιακά και να αναγνωρίζουν την αξία και τη σημασία της Ποντιακής παράδοσης και ιστορίας.

Η πατρίδα μας, η Κύπρος, θύμα και η ίδια της παράνομης επεκτατικής πολιτικής της Τουρκίας, είναι φιλόξενη για τους κατατρεγμένους Ποντίους. Η Πολιτεία διαχρονικά προσπαθεί να είναι δίπλα σας, να σας στηρίξει, να σας βοηθήσει με κάθε δυνατόν τρόπο στα διάφορα προβλήματα που αντιμετωπίζετε, όπως, για παράδειγμα, είναι η απόκτηση ενός οικήματος, το οποίο να λειτουργεί ως χώρος συναπαντήματος και ως σημείο αναφοράς για τη διατήρηση της πλούσιας πολιτιστικής σας κληρονομιάς, των παραδόσεών σας και για τη διαφύλαξη των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών των Ποντίων.

Την ίδια στιγμή γνωρίζω πολύ καλά διάφορα άλλα αιτήματα που έχετε και αφορούν ανθρωπιστικά θέματα που επηρεάζουν την καθημερινότητά σας, όπως είναι η ιατροφαρμακευτική περίθαλψη στο πλαίσιο του ΓεΣΥ, οι πολιτογραφήσεις, η κοινωνική σύνταξη και άλλα πολλά.

Θέλω, λοιπόν, να αξιοποιήσω τη σημερινή μου παρουσία εδώ για να σας διαβεβαιώσω ότι ως Κυβέρνηση εξετάζουμε, ήδη, με θετική προσέγγιση τα εν λόγω αιτήματά σας και επεξεργαζόμαστε σχετικές λύσεις που θα σας

ανακοινώσουμε σύντομα.

Η Κύπρος και ο Πόντος αποτελούν, ομολογουμένως, θύματα της επεκτατικής πολιτικής της Τουρκίας. Κατά αναλογία, Ελληνοκύπριοι και Ελληνοπόντιοι έχουμε βιώσει σχεδόν τις ίδιες θηριωδίες, βιαιότητες και λεηλασίες, τον ξεριζωμό και την εξόντωση.

Φέτος, η Κύπρος μετρά 50 χρόνια, μισό αιώνα από την τουρκική εισβολή και οι μνήμες και οι μαρτυρίες είναι ζωντανές όσο ποτέ. Δεν μπορώ να μην μνημονεύσω την πορεία των αιχμαλώτων Κυπρίων κατά τους μήνες της εισβολής και τη μεταφορά τους στη Μικρά Ασία, στα Άδανα και στην Αμάσεια. Εκεί, με ένα μυστικό τρόπο, ενώθηκαν οι αγωνίες, οι ιδρώτες και το αίμα Ελλήνων Κυπρίων και Ελλήνων Μικρασιατών και Ποντίων. Η νοερή αυτή συνάντηση, σφραγίζει το κοινό δράμα και την κοινή μας πορεία. Εξάλλου, η περίπτωση της Γενοκτονίας των Ποντίων θυμίζει σε κάποιο βαθμό το δράμα των αγνοουμένων και των ηρωικών εγκλωβισμένων μας.

Και ακριβώς είναι μέσα σε αυτή τη συλλογιστική που η Βουλή των Αντιπροσώπων, με ομόφωνο ψήφισμά της, στις 19 Μαΐου 1994, έχει αναγνωρίσει τη Γενοκτονία των Ποντίων, και ευχή και προσδοκία μας είναι πως τέτοια εγκλήματα κατά της ανθρωπότητας, όπως γενοκτονίες και εθνοκαθάρσεις, θα τύχουν καταδίκης και αναγνώρισης από όλη την ανθρωπότητα.

Και εδώ να μου επιτρέψετε να αναφέρω ότι για πρώτη φορά φέτος, το Υπουργείο Παιδείας ενημέρωσε επίσημα τα σχολεία για τη γενοκτονία του Ποντιακού Ελληνισμού και από το νέο σχολικό έτος, η 19η Μαΐου θα καθιερωθεί ως μια από τις επίσημες ημέρες τιμής στα σχολεία μας, όπου μέσα από ειδικές σχολικές εκδηλώσεις θα τιμάται η θυσία των θυμάτων της γενοκτονίας των Ελλήνων του Πόντου.

Η αφιερωματική στήλη, της οποίας τα αποκαλυπτήρια θα τελέσουμε σε λίγη ώρα, θα μαρτυρά, όπως και άλλα μνημεία στην πατρίδα μας, την επιμονή και το πείσμα των Ελλήνων Ποντίων να παραμένουν πιστοί στην ταυτότητά τους 100 και πλέον χρόνια μετά το δράμα της Γενοκτονίας και του διωγμού τους. Θα κατακρίνει και θα καταδικάζει διαχρονικά τα γεγονότα της Γενοκτονίας των Ποντίων και, κατ' επέκταση, τα απότοκα του μίσους και του φανατισμού, από όπου και από όποιον κι αν προέρχονται. Την ίδια στιγμή, θα δίνει σε μας τους Έλληνες Κύπριους ένα μήνυμα και ένα παράδειγμα ανυποχώρητου αγώνα και σταθερότητας στις διεκδικήσεις μας, για τερματισμό της κατοχής και επανένωση της πατρίδας μας, στη βάση του συμφωνημένου πλαισίου.

Συγχαίρω, λοιπόν, όλους τους διοργανωτές της σημερινής εκδήλωσης για το γενικότερο έργο που επιτελούν, ο καθένας από το δικό του μετερίζι και με το δικό του όραμα. Ως Πολιτεία οφείλουμε να σταθούμε, και να είστε βέβαιοι ότι θα σταθούμε, δίπλα σε κάθε προσπάθεια διατήρησης της ιστορικής μνήμης και της εθνικής μας ταυτότητας, σε κάθε προσπάθεια που έχει σύνθημα, οδηγό και έμπνευση τον στίχο, «Η Ρωμανία κι αν επέρασεν, ανθεί και φέρει κι άλλο».

Δένδιας: Τιμάμε σήμερα τη μνήμη των 353.000 θυμάτων του ποντιακού ελληνισμού

«Εκατόν πέντε χρόνια από τη Γενοκτονία των Ελλήνων του Πόντου. Τιμάμε σήμερα τη μνήμη των 353.000 θυμάτων», αναφέρει σε ανάρτηση στο Χ ο υπουργός Εθνικής Άμυνας, Νίκος Δένδιας.

«Ελάχιστος οφειλόμενος φόρος τιμής η διαφύλαξη της ιστορικής μνήμης» συμπληρώνει ο κ. Δένδιας.

105 χρόνια από τη Γενοκτονία των Ελλήνων του Πόντου. Τιμάμε σήμερα τη μνήμη των 353.000 θυμάτων.

Ελάχιστος οφειλόμενος φόρος τιμής η διαφύλαξη της ιστορικής μνήμης.
pic.twitter.com/XOU3aLBK7Y

— Nikos Dendias (@NikosDendias) [May 19, 2024](#)

Η συστηματική εξόντωση

Η τακτική των Τούρκων υπήρξε μεθοδική. Φόνευσαν Πόντιους προκρίτους, βουλευτές, δημοσιογράφους, καθηγητές, μαθητές και ιερείς, μετά από υποτιθέμενες δίκες στα «Δικαστήρια Ανεξαρτησίας», ώστε όσοι Έλληνες επιζήσουν να απομείνουν ακέφαλοι και ανίκανοι όποιας οργάνωσης· λεηλάτησαν και διέλυσαν τα μοναστήρια, όπως τις ιστορικές Μονές Παναγίας Σουμελά και Αγίου Ιωάννου Βαζελώνος· κατέστρεψαν τα ιερά κειμήλια των εκκλησιών· αιχμαλώτισαν, βασάνισαν τους μοναχούς και τις μοναχές και ορισμένους τους σκότωσαν. Εξισλάμισαν βίαια τους Έλληνες κατοίκους δεκάδων χωριών· υποχρέωσαν ετσιθελικά Χριστιανές να παντρευτούν μουσουλμάνους· σκότωσαν έγκυες γυναίκες· άρπαξαν άλλες και τις διέφθειραν με τις χυδαίες ορέξεις τους, τις έκλεισαν στα σύγχρονα χαρέμια τους και τους επέβαλαν να κυοφορήσουν τα προϊόντα του βιασμού· δολοφόνησαν μικρά παιδιά.

Ωστόσο, ο ποντιακός ελληνισμός παρά τη φρίκη της εξόντωσης, τις λεηλασίες και

ωμότητες, την εκρίζωση και τον εκτοπισμό που βίωσε, δεν ξέχασε, δεν ξεχνά. Διατήρησε και διατηρεί αναλλοίωτη την ιστορική του μνήμη, τον δυναμισμό και την πλούσια παράδοσή του.

Οι φάσεις

Η πρώτη φάση της Γενοκτονίας εναντίον των Ελλήνων αρχίζει το 1908 και κρατά μέχρι την έναρξη του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου, όταν το Ανατολικό ζήτημα, η άνοδος των Νεότουρκων, οι Βαλκανικοί Πόλεμοι και η είσοδος της Γερμανίας ως στρατηγικού εταίρου του Οθωμανικού κράτους, δημιούργησαν τις συνθήκες για την έναρξη των διωγμών των Ελλήνων.

Η δεύτερη περίοδος ξεκίνησε το 1915, όταν οι συγκρούσεις του Α΄ Παγκοσμίου πολέμου αναβάθμισαν την πολιτική της Γενοκτονίας. Το σχέδιο εξόντωσης υλοποιείται με τη συμμετοχή του στρατού και παραστρατιωτικών ομάδων και στοχεύει στη δολοφονία ή την εκτόπιση των ανδρών σε στρατόπεδα συγκέντρωσης και στην εξόντωση των γυναικών, των παιδιών και των ηλικιωμένων.

Η περίοδος 1919-1923 αποτελεί την τρίτη, τελευταία και πιο έντονη φάση της γενοκτονίας με την εδραίωση του Μουσταφά Κεμάλ («Ατατούρκ») στο οθωμανικό εσωτερικό. Από το 1919 και μέχρι τον Αύγουστο του 1923 ο Κεμάλ προχώρησε στη τελευταία φάση εξόντωσης των Ελλήνων.

Τα μοναστήρια που δεν γλίτωσαν την οργή

Από την οργή των Νεότουρκων δεν γλίτωσε ούτε η Παναγία η Σουμελα, την οποία έκαψαν προκειμένου να αφανίσουν εντελώς το ελληνικό στοιχείο από την περιοχή. Πριν βάλουν φωτιά, είχαν αρπάξει όλα τα πολύτιμα κειμήλια της μονής.

Οι μοναχοί όμως, που είχαν προβλέψει το χτύπημα των Τούρκων, είχαν φροντίσει να κρύψουν τη θαυματουργή εικόνα της Παναγίας Σουμελά, καθώς και άλλα κειμήλια, όπως το Ευαγγέλιο του Οσίου Χριστόφορου και ένα Σταυρό από Τίμιο Ξύλο, που είχε δωρίσει στη Μονή ο αυτοκράτορας Μανουήλ Γ' της δυναστείας των Κομνηνών.

Τα ιερά κειμήλια θάφτηκαν στο παρεκκλήσι της Αγίας Βαρβάρας που βρισκόταν σε απόσταση 2 χιλιομέτρων από το μοναστήρι.

Η μονή του Αγίου Ιωάννη Βαζελώνος αποτελεί την πρώτη μόνη που ιδρύθηκε στον Πόντο, από τους πρώτους Ποντίους χριστιανούς που ζούσαν στα παράλια της Μικράς Ασίας, και θεωρείται ένα από τα αρχαιότερα ελληνικά μοναστήρια. Χτίστηκε μεταξύ του 270-317 μ.Χ. και απέχει 40 χλμ. από την Τραπεζούντα.

Το 1923 η μόνη ακολούθησε την τραγική μοίρα του υπόλοιπου Ελληνισμού του Πόντου και της Μικράς Ασίας. Ο μοναχός Διονύσιος Αμαραντίδης κατά την έξοδο από τη μονή, διέσωσε και μετέφερε στην Ελλάδα στη μονή της Αγίας Τριάδος στις Σέρρες την εικόνα του Αγίου Ιωάννη Προδρόμου. Η ανιστόρηση της βασιλικής, πατριαρχικής και σταυροπηγιακής μονής Αγίου Ιωάννη Βαζελώνα, επιχειρείται στον Άγιο Δημήτριο Ελλησπόντου Κοζάνης από το σωματείο «Αγίου Ιωάννη Βαζελώνα».

Το 1970, η εικόνα της απότομης του Αγίου Ιωάννη τοποθετήθηκε με τιμές στον Ιερό Ναό Προδρόμου και Βαπτιστού Αγίου Ιωάννη, στον Άγιο Δημήτριο, όπου γίνεται πανηγυρικός εορτασμός κάθε χρόνο στις 24 Ιουνίου.

Με πληροφορίες από ΑΠΕ ΜΠΕ, alphanews